

О К Р Ъ Ж Е Н С Ъ Д - Р У С Е

УТВЪРДИЛ:

(А. Гавраилова)

И. ф. адм. ръководител – председател на
ОС – Русе (Решение на СК на ВСС по
Протокол №13/29.03.2022 г., т.15)
Заповед № 58/31.01.2023 г.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАЧИНА НА ИЗБОР, ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТА, ЗАДЪЛЖЕНИЕ, ПОВЕДЕНИЕ И ЗАПЛАЩАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ В ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С настоящите правила се уреждат избора на съдебни заседатели, участието им по наказателни дела, правата и задълженията им, възнагражденията и редът за изплащане в Окръжен съд - Русе.

Чл. 2. (1) За съдебен заседател може да бъде избран дееспособен български гражданин, който е на възраст от 21 до 68 години; има настоящ адрес в община, която попада в рамките на Русенски съдебен район; има завършено най-малко средно образование; не е осъждан за умишлено престъпление, независимо от реабилитацията; не страда от психически заболявания.

(2) Съдебен заседател не може да бъде лице, което: е съдебен заседател в друг съд; е общински съветник от съдебния район, за който е избран; участва в ръководството на политическа партия, коалиция или организация с политически цели; работи в съд, прокуратура, следствени органи, Министерство на вътрешните работи или в други органи от системата за национална сигурност, намиращи се в съдебния район, за който е избран.

(3) Съдът разглежда наказателните дела като първа инстанция в състав от:

1. един съдия, когато за престъплението се предвижда наказание до пет години лишаване от свобода или друго по-леко наказание;

2. един съдия и двама съдебни заседатели, когато за престъплението се предвижда наказание повече от пет години лишаване от свобода;

3. двама съдии и трима съдебни заседатели, когато за престъплението се предвижда наказание не по-малко от петнадесет години лишаване от свобода или друго по-тежко наказание.

(4) Съдебните заседатели имат равен глас, права и задължения със съдиите от състава без изрично предвидените за съдията докладчик и за председателя на състава.

Глава втора ИЗБОР НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Чл.3. (1) Съдебните заседатели за Окръжен съд - Русе се избират от общото събрание на съдиите от Апелативен съд – Велико Търново.

(2) Избраните съдебни заседатели полагат клетва пред Общото събрание на съдиите при Окръжен съд - Русе.

(3) В срок до 3 /три/ месеца след полагане на клетвата съдебният администратор и/или административният секретар и Националният институт на правосъдието организират провеждане на задължително начално обучение на съдебните заседатели, които встъпват в първи мандат.

(4) Списъкът на избраните и положили клетва съдебни заседатели се публикува на интернет страницата на съда.

Чл. 4. (1) Не по-късно от 8 месеца преди изтичане на мандата на съдебните заседатели общото събрание на съдиите при Апелативен съд – Велико Търново определя броя на съдебните заседатели за Окръжен съд - Русе, като взема предвид предоставените от Окръжен съд - Русе:

1. справка за броя на делата, които са разгледани в предходната година със съдебни заседатели;

2. становището на Председателя на Окръжен съд - Русе относно тенденциите на увеличение или намаление на тези дела.

(2) Необходимо е да има съдебни заседатели от всички общини на територията на съдебния район на Окръжен съд - Русе, като по своя преценка общото събрание на съдиите при Апелативен съд – Велико Търново може да определи и съотношение между броя на съдебните заседатели от различните общини.

(3) Броят на предложените от общинските съвети кандидати за съдебни заседатели не може да бъде по-малък от определения от общото събрание на съдиите при Апелативен съд – Велико Търново брой на съдебните заседатели за Окръжен съд - Русе.

Чл. 5.(1) В срок 6 месеца преди изтичането на мандата на съдебните заседатели председателят на Апелативен съд – Велико Търново съобщава на общинските съвети броя съдебни заседатели, които трябва да бъдат избрани.

(2) Всеки български гражданин, който отговаря на изискванията по чл. 67, ал. 1 от ЗСВ, може да се кандидатира за съдебен заседател.

(3) Кандидатите за съдебни заседатели подават в съответния общински съвет посочените в чл. 68, ал.3 от ЗСВ документи.

(4) Общинските съвети в публично заседание с мнозинство, повече от половината от присъстващите членове определят кандидатите за съдебни заседатели, които предлага за избиране от общото събрание на съдиите в Апелативен съд – Велико Търново.

Чл. 6. Общинските съвети в срок три месеца преди изтичането на мандата на съдебните заседатели в Окръжен съд - Русе изпращат до председателя на Апелативен съд – Велико Търново списъка на кандидатите за съдебни заседатели заедно с копие от решенията си и документите по чл. 68, ал. 3 от Закона за

съдебната власт.

Чл. 7. Когато назначената от председателя на Апелативен съд – Велико Търново комисия по чл. 68д от ЗСВ установи, че предложените от общинските съвети кандидати са по-малко от 50 на сто от определения по чл. 67а от ЗСВ брой, председателят на Апелативен съд – Велико Търново изпраща искане до общинските съвети за попълване на списъка на кандидатите за съдебни заседатели в срок до един месец от постъпване на искането.

Глава трета **РЕД ЗА ИЗБОР И УЧАСТИЕ НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ ПО** **НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА**

Чл. 8. (1) Мандатът на съдебните заседатели е 4 години и започва да тече от датата на полагане на клетвата.

(2) Съдебните заседатели не могат да бъдат избирани за повече от два последователни мандата към Окръжен съд - Русе.

(3) Ако разглеждането на делата, в които участват съдебни заседатели, продължи след срока по ал. 1, участието им по съответните дела продължава до тяхното приключване в ОС Русе.

(4) Съдебните заседатели попълват декларация за конфликт на интереси при встъпване, при промяна на декларираните обстоятелства за времето, в което упражняват функциите си и в края на мандата си.

(5) Избраните и положили клетва съдебни заседатели се вписват в Единен електронен регистър на съдебните заседатели, който се създава и води от ВСС.

Чл. 9. (1) Съдебните заседатели се свикват за участие в съдебни заседания от председателя на съда най-много за 60 дни в рамките на една календарна година, освен ако разглеждането на делото, в което участват, продължи и след този срок.

(2) За всяко дело се определят основни и резервни съдебни заседатели на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение и съгласно разпореждане на съдията – докладчик.

Чл. 10. (1) Изборът за участие на съдебните заседатели като членове на съдебни състави се осъществява при спазване принципа на случайния подбор чрез единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), а при необходимост чрез съществуващите електронни деловодни системи и модули, което осигурява прозрачност при разпределението и следи за еднаквата им натовареност.

(2) Първоначалният избор на съдебни заседатели се извършва от съдебния администратор и/или административният секретар, който уведомява избраните съдебни заседатели за датата и часа на разглеждане на делото по телефона.

(3) Разпределението на заседателите се извършва от един до три дни преди съдебното заседание по съответното дело, което се разглежда в състав. За всеки проведен избор се разпечатва протокол, който се прилага към делото.

(4) Съдебните заседатели педагози се избират по същия начин като останалите съдебни заседатели, но се отбелязва че в избора трябва да участват

педагози, в случаите, когато подсъдимите по наказателните дела са непълнолетни.

(5) За участие в съдебния състав се призовават основните съдебни заседатели, а резервните - съобразно правилата на НПК и разпореждането на съдията докладчик.

(6) Призоваването на съдебни заседатели за съдебни заседания става по телефона. Съдебните заседатели могат да бъдат призовавани и по реда на НПК, предвиден за страните, ако съдията докладчик намери този начин за подходящ.

(7) При невъзможност на съдебен заседател да се яви и участва по дело, същият е длъжен да подаде молба в служба „Регистратура“ на Окръжен съд - РУСЕ, в която да посочи причините за неявяването му. След разпореждане на докладчика по делото, определеният съдебен служител в ал. 2 пристъпва към нов избор на съдебен заседател.

(8) Служителят по ал. 2 води Книга за избора на съдебни заседатели за участията им в открити съдебни заседания, както и Регистър за избора на съдебните заседатели в Окръжен съд - Русе.

Глава четвърта

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Чл. 11. За запознаване с материалите по делото, за което са призовани, съдебните заседатели получават папката с документите по делото от съдебните служители, отговарящи за съответното дело, като не се разрешава изнасяне на папката извън деловодството и изваждането на документи от нея.

Чл. 12. (1) Като част от съдебния състав, съдебният заседател има еднакви права със съдиите и равен глас с тях. Решенията се вземат въз основа на събраните доказателства, а не по предварително убеждение.

(2) Съдебните заседатели са длъжни да пазят тайната на съвещанието.

(3) При изпълнение на задължения си, съдебният заседател се ръководи единствено от вътрешното си убеждение и закона, като не се подава на натиск, заплахи, стимули, преки или косвени влияния от представители на която и да е друга власт - публична или частна, вътрешна или външна за съдебната система.

(4) Всички въпроси, които иска да постави съдебният заседател на участниците в наказателното дело, предварително се съгласуват с председателя на състава.

Чл. 13. Съдебният заседател при осъществяване на функциите си е длъжен:

(1) Да спазва законите на страната, както и основните начала на съдопроизводството.

(2) Да се запознае с материалите по делото, за което е разпределен, преди участие в първото заседание.

(3) При изпълнение на задълженията си да утвърждава принципа за справедливост в съответствие с нормативните актове и да спомага за протичането на обективен съдебен процес.

(4) В поведението си да не проявява грубост и неуважение, и да бъде учтив както с магистратите, така и със съдебните служители.

(5) Да не коментира публично професионалните и моралните им качества.

(6) Да следва етичните принципи и правилата, произтичащи от тях при и по повод осъществяването на обществената си функция, а именно: законност, независимост, безпристрастност, справедливост, компетентност, отговорност, честност и достойнство, политически неутралитет, вежливост, учтивост и толерантност, почтеност и благоприличие, конфиденциалност.

(7) Да не злоупотребява с предоставените му правомощия като съдебен заседател, като:

1. По никакъв повод не предоставя нерегламентиран достъп до документи и информация на различни лица.

2. Извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна.

3. Не използва по неподходящ или неправомерен начин информацията или документацията, която получава при или по повод изпълнение на задълженията си като съдебен заседател, и да пази тайната на съдебните съвещания.

(8) На тайното съвещание на съдебния състав за постановяване на присъдата, да се изказва и гласува преди съдията.

(9) При подписване на присъдата с особено мнение, да подписва и мотивите към нея, както и да изложи особеното си мнение в писмена форма в определения срок, предвиден в чл. 308 от НПК.

(10) Съдебният заседател участва в съдебни заседания в прилично, съответстващо на общоприетите разбирания, облекло, изключващо натрапването на принадлежност към етническа, религиозна или културна общност или индивидуални предпочитания, съществено отклоняващи се от общоприетите.

(11) При получаване на съобщение за насрочено заседание съдебният заседател е длъжен да се яви за разглеждането на делото. Ако е възпрепятстван е необходимо да уведоми предварително съда, за да не се отлагат безпричинно дела.

(12) Да не закъснява за съдебни заседания, като се явява най-малко петнадесет минути преди определения час на съдебното заседание.

(13) Преди съдебни заседания да изключва мобилния си телефон.

(14) Съдебните заседатели посочват в писмен вид точен адрес, месторабота, телефон и имейл, на които могат да бъдат намирани. При промяна на тези данни съдебните заседатели са длъжни незабавно да уведомят писмено съда.

Чл. 14. В случай, че съдебният заседател е възпрепятстван да изпълнява задълженията си в участие в съдебното заседание, той е длъжен да уведоми своевременно и писмено за това председателя на състава, разглеждащ конкретното дело.

Чл. 15. (1) Съдебните заседатели са длъжни незабавно да информират административния ръководител на Окръжен съд - Русе в случай, че бъдат привлечени като обвиняеми.

(2) Председателят на съда извършва служебна проверка за съдимостта на съдебните заседатели на всеки 6 месеца.

Чл. 16. Съдебните заседатели са длъжни да се отведат от разглеждане на

делото по реда и условията на чл. 29 и сл. от НПК.

Чл. 17. (1) Съдебният заседател се освобождава предсрочно от общо събрание на съдиите в Апелативен съд – Велико Търново по предложение на председателя на Окръжен съд - Русе при наличие на основанията, посочени в чл. 71 от Закона за съдебната власт.

(2) За предсрочно прекратяване на мандата на съдебен заседател на основание чл. 71, ал. 1, т. 1, 4 и 7 от ЗСВ, съдебният заседател подава изрично писмено изявление до председателя на Окръжен съд - Русе. Въз основа на изявлението съдебният заседател се изключва за нов избор от ЕИСС.

(3) Предложението за предсрочно освобождаване на съдебен заседател трябва да бъде предоставено на членовете на общото събрание на съдиите не по-късно от три дни преди провеждането на събранието.

(4) Препис от протокола с решението на общото събрание се изпраща на съдебния заседател и на Общинския съвет.

(5) Съдебен заседател с неизтекъл мандат в един съд, избран за съдебен заседател в друг съд, е длъжен преди полагане на клетвата като новоизбран съдебен заседател да бъде освободен от функцията си в първия съд.

Чл. 18. (1) Председателят на Окръжен съд - Русе може с разпореждане да наложи глоба от 50 до 500 лева на съдебен заседател, за неизпълнение на задълженията му, след като му се предостави възможност да даде обяснения.

(2) В случаите на предходната алинея, съдебният заседател има право на жалба до председателя на Апелативен съд – Велико Търново, който може да отмени разпореждането или да намали размера на глобата.

Глава пета

ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Чл. 19. Възнагражденията и разноските на съдебните заседатели се изплащат съгласно Вътрешните правила за реда и документооборота при определяне и изплащане на възнаграждения и разноски на участниците в съдебния процес.

Настоящите правила се допълват, изменят и актуализират с промяна на нормативната уредба, при анализ на дейността и оценка на риска, както и в резултат на установени грешки или пропуски при практическото им прилагане.